

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

REDACTORI: PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, AL. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU, G. C. CRISTESCU.

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STRADA DOAMNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

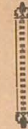
se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studenții plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

SUMAR:

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I: Maior Tiberiu Cocăneanu cu Eleonora Bilciurescu.*

Curtea de apel din București, secțiunea I: Anghelina Hr. S. Geolu și alții cu I. T. Stancu Micu și alții. — Observație de S. R.

Tribunalul Ilfov, secțiunea III: Anghelina Hr. St. Geolu și alții cu I. T. St. Micu și alții.

Tribunalul județului Argeș: Anghelina Ilie Cârtea cu Nicolae M. Părvu. — Observație de S. R.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ. — *Observație de d-l Siliu Rădulescu.*

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I.

Audiența dela 19 Octombrie 1909

Președința d-lui G. N. Bagdat, prim-președinte

Maior Tiberiu Cocăneanu cu Eleonora Bilciurescu

MĂRTURISIRE JUDICIARĂ. — INDIVIZIBILITATE. — DACĂ E DE ORDINE PUBLICĂ. — INVOCARE PENTRU PRIMA OARĂ ÎN CASAȚIUNE. — RESPINGERE. — ART. 1206 CODUL CIVIL.

TITLURI DE PROPRIETATE. — DEȚINĂTOR. — OBLIGAȚIUNE DE A LE PREZINTA. — ART. 750 CODUL CIVIL.

TITLURI AUTENTICE. — COPII. — PREZINTAREA ORIGINALEROR. — HOTĂRÎBI JUDECĂTOREȘTI. — ART. 1188 CODUL CIVIL.

HOTĂRÎRI JUDECĂTOREȘTI. — ORIGINAL. — MINUTĂ.

1° Indivizibilitatea mărturisirei prevăzută de art. 1206 alin. II din codul civil, nefiind de ordine publică, nu poate fi invocată pentru prima oară în casațiune, dacă nu a fost propusă mai întâiu la instanța de fond.

2° Deși art. 750 din codul civil prevede ipoteza când proprietatea este împărțită și regulează modul deținerii titlurilor acelei proprietăți, cu îndă-

torirea pentru deținător de a le prezintă când cum-părătorul, având trebuință de ele, le va cere, totuș aplicația acestui principiu are loc și în cazul când averea despre al cărei titlu este vorba nu este încă împărțită între moștenitori, ordecâteori ceilalți comuniști au interes să ceară prezintarea titlului, de oarece interesul este măsura oricărei acțiuni.

3° Dispozițiunile art. 1188 din codul civil sunt aplicabile atât copiilor după actele intervenite între părți, cât și copiilor după hotărârile judecătorești, întrucât acest articol nu conține nici o excepțiune cu privire la forța probantă a copiilor după asemenea hotărâri.

4° Singurul original al unei hotărâri judecătorești este minuta hotărârii aflată în dosarul instanței care a pronunțat-o.

No. 391. — Respinse, ca nefondate, motivele I, II și III, admis motivul IV și casată, în urma recursului făcut de Maior Tiberiu Cocăneanu, sentința tribunalului Ilfov, secțiua IV, No. 651 din 1908, dată în proces cu Eleonora Bilciurescu.

S'au ascultat: d-l avocat G. Stoenescu, în desvoltarea motivelor de casare; d-l avocat B. Cernea, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivelor I și II de casare:

I. «Violarea art. 124 pr. civilă și art. 1206 codul civil și nemotivare».

«În adevăr, am susținut la instanța de fond că acțiunea îndreptată în contra noastră nu e dovedită, iar tribunalul se mărginește a motiva acest punct «că părțile au invocat aceleași motive de drept și de fapt ca la prima instanță, pe cari tribunalul găsindu-le întemeiate, le adoptă». Or, subsemnatul n'am fost prezent, la 24 Iulie 1908, când s'a pronunțat cartea de judecată. Pedeață parte, judele

de ocol își întemeiază hotărîrea pe o pretinsă mărturisire ce ași fi făcut la 27 Februarie 1906, pe care n'am făcut-o și nici nu o puteam face, și nici e semnată de mine, conform art. 124 pr. civilă, și pe o pretinsă mărturisire extrajudiciară, care nu poate face decât un început de probă, și atunci numai dacă, după cum a făcut judele de ocol, nu s'ar lua în întregul ei, ci s'ar despărți, lucru oprit de art. 1206 codul civil.

«Tribunalul înlătură toate aceste obiecțiuni nemotivând».

II. «Violarea art. 160 pr. civilă, omisiune esențială.

«In adevăr, judele de ocol a pronunțat o încheiere interlocutorie în ședința dela 3 Iulie 1908, prin care, deși aceleași mijloace de dovadă s'au invocat de reclamantă, totuș consideră că acțiunea nu s'a dovedit și o obligă a o dovedi. În ședința dela 24 Iulie 1908, când se pronunță cartea de judecată, judele revine asupra încheierii și admite acțiunea, deși reclamanta nu a adus altă dovadă, violând art. 160 pr. civilă. Or, acea încheiere nu eră câștigată, și înaintea tribunalului, în apel, ne-am plâns de această violare de lege, însă tribunalul omite a se pronunță și a obligă pe intimată să-și dovedească măcar în apel acțiunea, ci se mărginește a adopta motivele de drept și de fapt din cartea de judecată».

Având în vedere sentința supusă recursului, prin care recurentul este obligat să depună la grefa tribunalului Constanța, actul olograf prin care Nae Bileiurescu recunoaște că casele din orașul Constanța, str. Basarab No. 3, au fost cumpărate de dânsul pentru Tarsița Carp și cu banii acesteia;

Considerând că se constată că tribunalul, pentru a judeca acțiunea, a avut în vedere actele, lucrările din dosar și susținerile părților;

Că, din procesul-verbal de audiență, în care sunt trecute susținerile și apărările părților, se constată că recurentul nu a invocat înaintea tribunalului chestiunea relativă la indivizibilitatea mărturisirii și nici violarea art. 124 și 160 proc. civilă, chestiuni cari fac obiectul motivelor I și II de casare;

Că nepropunând asemenea mijloace de apărare la instanța de fond, cari nu sunt de ordine publică, nu pot să fie invocate pentru prima oară la Curtea de casație ca motive de recurs;

Că, chiar dacă aceste chestiuni ar fi fost invocate în concluziile scrise depuse la dosar, însă întrucât părțile nu au fost obligate să depună asemenea concluzii, tribunalul nu le-a avut în vedere la pronunțarea sentinței, astfel că nu se poate susține că instanța de fond a fost pusă în măsură să se pronunțe asupra lor;

Că, de aceea, motivele de casare sunt nefondate.

Asupra motivului III de casare:

«Greșită aplicare a art. 750 codul civil, denaturarea faptelor și omisiune esențială.

«In adevăr, noi am susținut că nu putem fi obligați să depunem actul olograf, ce ni se pretindea prin acțiune, la grefa tribunalului Constanța: 1° pentru că eșirea din indiviziune n'a fost pronunțată; 2° pentru că nici un text de lege nu ne obligă la aceeași, cel mult la arhiva Statului.

«Or, tribunalul denaturează faptele, când suține că n'am susținut decât punctul întâiu, și omite a se pronunță asupra punctului al doilea, care eră esențial în speța noastră, făcând o aplicare greșită prin analogie a art. 750 codul civil».

Considerând că se constată că înaintea tribunalului, recurentul a invocat ca mijloc de apărare dispozițiile art. 750 codul civil, susținând că nu poate să fie obligat să depună titlul, de oarece, conform acestui articol, asemenea obligație se naște numai după ce s'a pronunțat eșirea din indiviziune;

Considerând că, în adevăr, art. 750 din codul civil prevede ipoteza când proprietatea este împărțită și regulează modul deținerii titlurilor acelei proprietăți, cu îndatorire pentru deținător de a le prezintă când compărtitorul, având trebuință de ele, i le va cere;

Considerând că, deși în speță nu ne aflăm în ipoteza prevăzută de acest articol, de oarece averea despre al cărui titlu este vorba, nu este încă împărțită între moștenitori, totuș aplicațiunea principiilor generale cere ca moștenitorul, care deține titlul proprietății indivize, să fie obligat a-l prezintă ordecâteori este constant că ceilalți comuniști au interes să ceară prezintarea titlului, de oarece interesul este măsura oricărei acțiuni;

Considerând că, în speță, intimata are interes să ceară depunerea la tribunal a actului olograf care formează titlul de proprietate al imobilului din Constanța, de oarece acest imobil este scos în vânzare prin licitație publică pentru eșire din indiviziune, și trebuie înlăturată orice incertitudine în privința dreptului de proprietate asupra imobilului sus menționat, incertitudine ce are de efect a depărta dela licitație pe amatorii serioși și care va subsista atât timp cât acei amatori nu vor avea puțința să ia cunoștință de coprișul actului în discuțiune, adică până ce actul nu se va depune la dosarul licitațiunei;

Că sentința tribunalului care respinge mijlocul de apărare bazat pe art. 750 codul civ., se menține pe considerațiile arătate mai sus, astfel că dacă tribunalul a aplicat greșit art. 750 codul civil în speță, aceasta nu poate să atragă casarea hotărîrei;

Că, de aceea motivul de casare este nefondat.

Asupra motivului IV de casare:

«Greșită aplicare a art. 1188 codul civil, nemotivare.

«In adevăr, noi am susținut în fața tribunalului că acțiunea prin care ni se cere declarația olografă, nu are interes și trebuie respinsă ca atare, de oarece autoarea și a mea și a intimatei, pe baza acelei declarații, a făcut acțiune la tribunalul Ilfov, secția III, care a și pronunțat sentința No. 350 din 1899, investită cu formula executorie, prin care se constată același lucru ca în declarație, ca dovadă am prezentat copie atât după zisa sentință cât și după jurnalul tribunalului de investirea ei cu formula executorie, tribunalul înlătură aceste acte, sub cuvânt că sunt copii și nu pot fi ținute în seamă, conform art. 1188 codul civil, și nu se mai pronunță asupra lipsei de interes. Or, interpretarea tribunalului este greșită, pentru că noi am prezentat copii legalizate în regulă, cari numai atunci se puteau înlătură când s'ar fi probat că sunt pătate de un viciu, care pune în îndoială veracitatea conținutului lor. Însă intimata n'a contestat exactitatea lor, nici faptul în sine.

«De altă parte, eu nu puteam prezintă decât copii, de oarece nu eu figurasem în proces, ci autoarea noastră, Tarsița Carp».

Considerând că se constată că recurentul a susținut

la tribunal că, chiar dacă în principiu intimata ar avea interes să ceară depunerea declarației olografe, totuși această declarație este înlocuită prin sentința tribunalului Ilfov, secția III, No. 350 din 1899, investită cu formula executorie și prezentată la tribunalul Constanța spre a fi transcrisă, prin care se constată coprinul declarației, adică că cumpărarea imobilului din Constanța este făcută de N. Bileiurescu pentru Tarsița Carp și cu banii acesteia; că, în susținerea acestui mijloc de apărare, recurentul a prezentat copie după acea sentință legalizată la grefa tribunalului, cum și copie legalizată după jurnalul tribunalului, prin care ordonă investirea acelei sentințe cu formula executorie;

Ce tribunalul a respins acest mijloc de apărare, pentru motivul că nu i s'a prezentat originalul sentinței investită cu formula executorie, ci numai o simplă copie certificată de grefa tribunalului;

Considerând că art. 1188 codul civil nu conține nici o excepțiune cu privire la forța probantă a copiilor după hotărârile judecătorești, prin urmare dispozițiile acestui articol sunt aplicabile atât copiilor după actele intervenite între părți, cât și copiilor după hotărârile judecătorești;

Considerând însă, că tribunalul găsește, când consideră hotărârea investită cu formula executorie, liberată autoarei părților ca un original, căci părților cari au figurat într'un proces nu le liberează originale de hotărâri, ci numai copii după acele hotărâri, iar împrejurarea că o hotărâre s'a investit cu formula executorie, nu face ca copia să devie un original; că singurul original este minuta hotărârii aflate în dosarul instanței judecătorești care a pronunțat-o;

Că, așa fiind, când tribunalul înlătură copia produsă în instanță de recurent, pe motiv că n'a înfățișat originalul investit cu formula executorie, puneă recurentului o îndatorire pe care nu o putea îndeplini, căci nu se liberează recurentului hotărârea investită cu formula executorie; că, în tot cazul, acea hotărâre investită cu formula executorie, față cu dispozițiunile art. 1188 codul civil, nu avea decât forța probantă tot a unei copii, întocmai ca și copia produsă de recurent în instanță; că, dacă intimatul ar fi pretins la instanța de fond, ceea ce din practica hotărârii adusă în recurs nu se constată să fi făcut; că copia produsă de recurent nu era conformă cu originalul, tribunalul nu putea pune îndatorire recurentului să prezinte originalul, căci nu-l posedă, originalul aflându-se în arhiva tribunalului, și actele dintr'un depozit public nu se pot trimite instanțelor judecătorești decât după intervenirea acelor instanțe;

Că, așa fiind, motivul de casare este întemeiat și cată a fi admis ca atare.

Pentru aceste motive, respinge motivele I, II și III, admite motivul IV de casare și casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA I

Audiența dela 23 Noembrie 1909

Președinta d-lui Oscar N. Nicolescu, prim-președinte

Anghelina Hr. S. Geolu și alții cu I. T. Stancu Micu și alții

ADOPTIUNE. — ADOPTAT. — CONSERVAREA DREPTURILOR ÎN FAMILIA FIREASCĂ. — DREPTURILE CE DOBÂNDEȘTE ÎN FAMILIA ADOPTATORULUI. — ART. 305 CODUL CIVIL.

Potrivit art. 305 din codul civil, adoptatul neeșind din familia sa firească, unde continuă a-și păstră toate drepturile, el nu poate dobândi în aceea a adoptătorului decât acele drepturi ce i sunt expres atribuite de lege.

No. 316. — Anghelina Hr. S. Geolu și alții, au făcut apel contra sentinței tribunalului Ilfov, secția III, No. 299 din 1909, dată în proces cu Iancu T. Stancu Micu și alții.

S'au ascultat: d-l avocat Em. Dan, în desvoltarea motivelor de apel; d-l avocat A. Nicolescu, în combateri; d l procuror G. A. Drăghici, în concluziuni.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Anghelina Hristea Stoica Geolu, Maria Petre Ion Stoica Geolu și Maria Pavel Luca Tudor ca tutoare a minorilor sale fiice Leanca și Ioana născută Gh. Radu Bălăioru, toate cu autorizațiunea soților lor, în contra sentinței civile cu No. 299 din 1909 a tribunalului Ilfov secția III;

Având în vedere că prin această sentință tribunalul a respins acțiunea intentată de Anghelina Hristea Stoica Geolu, Maria Petre Stoica Geolu și Maria Pavel Luca Tudor, cu autorizațiunea soților lor, în contra d-lor Iancu Tudor Stancu Nicu, și alții prin cari cer ca numiții părți să fie obligați a le lăsa în deplină proprietate și posesiune averea arătată în acțiune, rămasă pe urma defunctului Radu R. Bălăioru, avere ce numitele pretind că li se cuvine lor ca moștenire dela numitul defunct, care ar fi fost tată adoptiv al tatălui lor legitim Gh. R. Bălăioru;

Având în vedere susținerile părților și concluziunile procurorului;

Având în vedere că prin apelul de față, numitele apelante tind la reformarea sentinței apelate și admiterea acțiunii așa cum au formulat-o în susținerea apelului lor, cât și intimații în combaterile făcute au pus aceleași concluziuni ca și la prima instanță;

Având în vedere faptele și motivele din sentința apelată pe care Curtea găsimu-le întemeiate și le însușește;

Considerând pe lângă, acestea că apelantele nu pot invoca cu temei nici legile romane și nici codul Caragea; că, în adevăr, la Roma, adopția era guvernată de principii cu totul diferite de acelea admise de codul civil; că descendenții adoptatului, căzând ca și acesta în «patria potestate» a adoptătorului, deveneau, din punct de vedere civil, nepoții lui, și dobândeau în consecință, un

drept de moștenire la averea ce lăsa; că, din contră, după codul civil (art. 305) cel adoptat rămâne în familia sa firească, și își păstrează toate drepturile sale; că dar adoptatul ne mai eșind din familia sa, el nu poate dobândi în acea a adoptatorului decât acele drepturi ce-i sunt expres atribuite de lege;

Că dacă codul Calimach reproducând formal dispozițiunea art. 183 din codul austriac, conferă urmașilor in-fiților aceleași drepturi ca și fiilor legiuți din naștere, codul Caragea însă nu coprinde o asemenea dispozițiune și păstrează tăcere în această privință;

Că astfel fiind, apelul de față este neintemeiat și cată a fi respins;

Pentru aceste motive; respinge.

Semnați: Oscar N. Niculescu, Gr. Raicoviceanu,
I. Stambulescu, D. G. Maxim, Ar. Alexandrescu

Observațiune. — Chestiunea de a se ști dacă copiii adoptatului vin sau nu la moștenirea adoptătorului, este foarte controversată atât la noi cât și în dreptul francez. Atât Curtea din Craiova cât și majoritatea tribunalului Roman au admis afirmativa, însă aceste decizii au fost aspru criticate de către d-nul profesor D. Alexandresco. Vezi *Cr. judiciar* din 1902, No. 61 și din 1905, No. 41. Vezi și *Dreptul* din 1905, No. 49, unde se găsește publicată sentința tribunalului Roman. Este de regretat că Curtea din Iași n'a putut să se pronunțe asupra acestei din urmă sentințe, fiindcă, după mai multe termene, părțile s'au împăcat în apel.

Nu vom reveni astăzi asupra acestei chestiuni, ea fiind destul de cunoscută, ci ne vom mărgini a trimite la Comentariile d-lui D. Alexandresco (t. II, p. 408 urm. (ed. a 2-a), în care cititorii vor găsi toate elementele acestei celebre controverse.

Atât tribunalul Ilfov cât și Curtea din București au adoptat fără șovăire părerea acestui din urmă autor care, dealtmintrelea, este motivată și documentată într'un mod strălucit. D-l Em. Dan, distins avocat al baroului bucureștean, s'a încercat în *Cr. judiciar* din 1909, No. 63, să răstoarne argumentarea strânsă a profesorului dela Iași, însă toate eforturile sale au fost zădărnice. Așteptăm asupra acestei spinoase chestiuni și cuvântul Curței noastre supreme.

S. R.

A apărut tomul IX (partea I-a) din **Explicațiunea teoretică și practică a Dreptului civil român,**

DE

DIMITRIE ALEXANDRESCO

Comentariul art. 1410—1490, 1902 din codul civil

Acest volum cuprinde studii amănunțite asupra legii proprietarilor, precum și asupra bezmanului, embaticului sau emfiteozei.

Prețul 10 lei.

Partea a doua din acest volum, care va apare cât de curând, va cuprinde: **Societatea, Mandatul, Comodatul și Imprumutul,** precum și tablele întregului volum.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIUNEA III

Audiența dela 29 Aprilie 1909

Președinta d-lui P. Hagiopol, Președinte

Anghelina Hr. St. Geolu și alții cu Iancu T. St. Micu și alții

ADOPTIUNE.— DACĂ COPIII ADOPTATULUI AU DREPT LA SUCEȘIUNEA ADOPTATORULUI.— ART. 312—317 CODUL CIVIL.

Adopțiunea fiind opera unei ficțiuni izvorâtă dintr'o necesitate socială de a se putea uneori imita natura, fără să fie însă bazată pe vre-o legătură reală de sânge, copiii adoptatului nu pot fi considerați ca rude ale adoptătorului și deci nu au nici un drept la succesiunea acestuia.

No. 299.— S'au ascultat: d-l avocat Em. Dan, pentru reclamanți; d-l avocat A. Nicolescu, din partea pârâților.

Fotoliul ministerului public ocupat de d-l avocat Chiariacescu.

Tribunalul,

Asupra acțiunii d-lor Anghelina Hristea Geolu cu autorizația soțului său, Maria Ion Stoica Geolu cu autorizația soțului său, Maria Pavel Luca Tudor, personal și în calitate de tutoare legală, cu autorizația soțului său, prin care cer ca Iancu Tudor Stancu Nicu, și alții să fie obligați a le delăsa în plină proprietate și posesiune averea succesorală a defunctului Radu R. Bălăioru, consistând din 498 stânjeni pătrați loc de casă cu casă, pățul, coșar și construcțiuni pe el și 7 pogoane și 19 prăjini pământ arabil, situat în comuna Hotarele, județul Ilfov;

Având în vedere că Anghelina Hristea Geolu, etc., prin avocatul Em. Dan, își sprijină această cerere în calitate de descendenți legitimi ai defunctului Gheorghe Bălăioru, fiu adoptiv al lui Radu R. Bălăioru, care a lăsat această succesiune ce se revindică, și susțin că întrucât tatăl lor după art. 315 codul civil, eră în drept ca fiu adoptiv să moștenească, și ei ca fii legitimi ai acestuia au acest drept în această succesiune;

Având în vedere că Iancu Tudor Ștan Nicu etc., prin avocatul An. Nicolescu, se opun la această cerere și susțin, în primul rând, că reclamanții nu au făcut dovada contractului de adopțiune neproducând actul de adopțiune dintre R. R. Bălăioru și autorul lor Gh. R. Bălăioru, și acest contract fiind un contract solemn, orice altă probă pentru a dovedi existența lui e inadmisibilă, întrucât formele cerute pentru validitatea să sunt *ad solemnitatem*, iar în al doilea rând, în cazul când tribunalul ar crede că această dovadă este făcută, sau dovada existenței contractului de adopțiune s'ar putea suplini cu astfel de dovezi, că descendenții adoptatului nu au drept la succesiunea adoptatorului;

Având în vedere că chestiunea dedusă judecăței este de a se ști dacă copii adoptatului au drept la succesiunea adoptătorului;

Având în vedere că contractul de adopțiune fiind reglementat de codul civil după filiațiunea legitimă, în intenția legiuitorului a fost de a crea o quasi-filiațiune pe baza unei ficțiuni, prin urmare adopțiunea este opera unei ficțiuni izvorâtă dintr'o necesitate socială de a se putea une-ori imita natura, fără însă să fie bazată pe vr'o legătură reală de sânge;

Având în vedere că, în principiu, ficțiunea fiind de drept strict și de strânsă interpretare ea nu se poate întinde pe cale de analogie sau interpretare;

Având în vedere că este de esența ori-cărui contract și deci și a celui de adopțiune, prin care 'și ia ființă această ficțiune, să nu poată produce efect decât între părțile contractante;

Având în vedere că caracterul esențial al dreptului de succesiune este caracterul reciprocității, astfel fiul succede tatălui, iar fiului, la rândul său, dacă nu are descendenți, îi succede tatăl; acest caracter ar trebui să persiste și în materia adopțiunii dacă printr'ansa s'a voit să se creeze o familie, ori cu totul altceva este prevăzut de legiuitor în privința dreptului de succesiune în materie de adopțiune. Intr'adevăr, adoptatul succede adoptătorului fără nici o rezervă, însă adoptătorul nu succede adoptatului fără descendenți, ci are numai un drept de retur succesoral asupra bunurilor luate dela el, care însă în nici un mod nu poate fi considerat ca un drept de moștenire, ceiace dovedește că acest drept de succesiune este sui generis și țărnut numai la succesiunea adoptătorului;

Având în vedere că este constant în drept că moștenitorii nu se înființează prin interpretare și că nu sunt moștenitori sau nu au calitatea de moșteuitori decât aceia cari sunt arătați în lege; că, pe cât timp prin art. 315 din codul civil, legiuitorul nu a dat dreptul copilului adoptiv de a moșteni decât pe adoptător, apoi nu se poate, prin interpretare, întinde dreptul de moștenire al copiilor adoptivi și asupra moștenitorilor tatălui adoptătorului;

Că dar, așa fiind, din toate acestea reese evident că copii adoptatului nu sunt rude, nu au nici un drept de succesiune și sunt străini față de adoptător;

Având în vedere că în ce privește obiecțiunea trasă din dispozițiunile art. 312—317 codul civil privitoare la impedimentele la căsătorie, transmisiunea numelui, obligațiunea alimentară, ori-care ar fi seriozitatea lor, ele nu sunt de natură să legitimizeze răsturnarea principiului incontestabil de drept și de a îndritui pe autoritățile judecătorești, în lipsă de text de lege, a crea legături de rudenie, căci ar fi nu a interpreta legea, ci a introduce dispozițiuni în lege, ceea ce nu se poate susține că ar fi admisibil;

Având în vedere că, de asemenea, și în ce privește obiecțiunea că codul Calimach ar prevedea formal copiilor adoptatului de a veni la succesiunea adoptătorului, chiar presupunând de exact acessta, el nu se mai poate

aplică, când noile legi nu au prevăzut aceasta sau au dispus altfel, și dacă legiuitorul codului civil ar fi voit să-i dea acest drept trebuia să o spuie formal, ceiace nu s'a făcut;

Că dar, așa fiind, copiii adoptatului nu au dreptul de succesiune în averea adoptătorului;

Având în vedere că din momentul ce copii adoptatului nu au drept la succesiunea adoptătorului, devine fără interes a se mai discuta dacă contractul de adopțiune este dovedit sau dacă este admisibil a face dovada existenței adopțiunii, în afară de contractul de adopțiune, cu alte dovezi.

Pentru aceste motive, redactate de d-l prezident, în majoritate, respinge acțiunea.

Semnați: P. Hagiopol, V. Dimitrescu

Opiniune

Având în vedere acțiunea intentată de Anghelina Hristea Geolu și alții prin care cer dela Iancu Tudor Stancu Nicu și alții, să le lase în plină proprietate averea defunctului Radu R. Bălăioru;

Având în vedere că reclamantii își bazează acțiunea pe motivul că fiind copiii defunctului Gheorghe Bălăioru, copilul adoptat a lui Radu Bălăioru, ei sunt descendenți legitimi ai acestuia din urmă și prin urmare succesorii lui;

Având în vedere că înainte de codul civil, copiii adoptatului veneau la succesiunea adoptătorului, că acest principiu eră prevăzut în art. 239 și 247, codul comercial; că deși nu eră înscris în mod expres în codul Caragea, totuși aceleași principii se admiteau ca o consecință naturală a adopțiunii;

Având în vedere că legiuitorul român copiind codul civil francez, n'a căutat decât să consacre o instituțiune ce există de mult în România; că dacă ar fi voit să-i restrângă efectele, această intențiune ar reeși dintr'un text de lege, mai cu seamă într'o materie așa de importantă ca a drepturilor succesoriale; că din contră n'a reproduc art. 345 codul civil francez care restrânge prea mult facultatea de a adopta;

Având în vedere că chestiunea este mai discutabilă în Franța unde adopțiunea a fost introdusă de codul civil, însă după opozițiuni serioase ale redactorilor legii, învinge numai de stăruința lui Napoleon, că însă totuși jurisprudența franceză acordă dreptul de succesiune copiilor adoptatului față de adoptător;

Având în vedere că legiuitorul român, consacrand o instituție pe care o avea în fața ochilor, nu se poate trage nici un argument din omisiunea involuntară pe care o face neprevăzând dreptul de succesiune de care este vorba, de oarece copia un text și care eră scris în alt spirit decât cel din textul românesc;

Având în vedere că a restrânge efectele adopțiunii, ar fi a merge nu numai în contra voinței, chiar a adop

țatorului care de multe ori adoptează copilul său natural după cum permite legea codul Caragea (art. 5 pag. 4 cap. 5), și care în mod firesc vrea să-și formeze o familie din adoptat și din descendenții acestuia ;

Având în vedere, pe lângă aceasta, că articolele din cod, stabilesc legături de rudenie între adoptător și descendenții adoptatului; că astfel articolul 313 împiedică căsătoria între dâșii; că art. 312 dă adoptatului și prin urmare, copiilor săi, dreptul de a da numele adoptătorului la numele lor; că dacă aceste articole nu implică necesar și dreptul de succesiune, totuși ele consacără principiul unei rudeni apropiate de care atârână și dreptul succesoral ;

Având în vedere însă că art. 316 codul civil dă dreptul adoptătorului să ia înapoi donațiunea făcută adoptatului, în cazul când acesta îi precede fără să lase descendenți legitimi; că în cazul când există descendenți, legea îi refuză acest drept, de oarece a presupus că este inutil ca bunul să se reîntoarcă în patrimoniul adoptătorului când la moartea sa, bunul va trece prin accesione în patrimoniul descendenților adoptatului ;

Având în vedere că la aceste argumente s'a opus că descendenții adoptatului n'au nici un drept în succesiunea adoptătorului nici prin ei însuși nici prin reprezentațiune, de oarece dreptul de succesiune nu există decât în favoarea persoanelor prevăzute de lege, iar reprezentațiunea este o ficțiune ce nu poate fi întinsă în afară de termenii legii ;

Având în vedere că aceasta este a rezolvi chestiunea prin chestiune, de oarece tocmai ceea ce trebuia examinat este de a se ști dacă înadevăr legea a dat acest drept descendenților adoptatului ;

Având în vedere că nici un articol din cod n'a restrâns dreptul de succesiune al descendenților adoptatului, că chiar unele din ele stabilesc relațiuni de strânsă rudenie între adoptător și acești descendenți; că ar fi extraordinar ca legiuitorul fără nici un motiv să fi avut intenția să restrângă efectele unei instituțiuni ca adopțiunea, care există de mult în România.

Pentru aceste motive, sunt de părere să se admită acțiunea.

Semnat, G. Băicoianu.

A apărut:

Suplimentul II (Volumul V)

DIN

„Codul General al României“

Coprinzând toate legile, reglementele, decretule, convențiunile diplomatice și circulările dela 1908—1909 luna Noembrie, având o „Anexă“ cu toate regulamentele de navigație pe Dunăre și Prut, poliția porturilor, regulamentul comisiunei Danubiene, precum și toate legiuirile otomane aplicabile pământurilor rurale din Dobrogea. Un volum de 1200 pagini adnotat cu trimiteri și note explicative de

C. HAMANGIU

Procuror la Curtea de apel din Galați.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ARGHEȘ

Audiența dela 27 Noembrie 1909

Președinta d-lui B. Rrezianu, președinte

Anghelina Ilie Cârstea cu Nicolae M. Pârnu

INTERDICȚIUNE.— ACTE ANTERIOARE.— VICIU DE CONȘIMȚĂMANT.— DOVADĂ.— APECIERE SUVERANĂ.

INTERDICȚIUNE.— ACTE ANTERIOARE.— TERȚIU.— CUNOȘTINȚĂ DESPRE STAREA DE DEMENTĂ A INTERZISULUI.— NULITATE.— ART. 448 ȘI 449 CODUL CIVIL.

1° Pentru a se anulă actele anterioare interdicții, întrucât legiuitorul român n'a reprodus art. 503 din codul civil francez, trebuie a se aplică dreptul comun și a se obligă reclamantul să stabilească prin orice mijloace de probă că actul atacat a fost făcut într'un moment când cel ce l-a făcut nu 'și a dat seama de ce face, ceea ce se va aprecia de judecătoria fondului.

2° Dacă, în dreptul nostru, actele făcute înainte de publicarea hotărârii de interdicție pu pot fi anulate, când cauza interdicției eră în deobște cunoscută, decât dacă se dovedește că în momentul încheerii actului, cel ce l-a făcut nu putea consimți, totuș asemenea acte trebuesc anulate, chiar fără această dovadă, dacă terții cari au contractat cu cel pretins în stare de a fi interzis, au fost de rea credință, pentru că altfel s'ar încurajă fraudă, lăsându-se fără apărare cei în stare de a fi interziși, tocmai față cu aceia cari cunoscând starea lor voesc să profite de ea.

Tribunalul,

Asupra apelului făcut la 25 Aprilie 1909 de Anghelina Ilie Cârstea cu autorizația soțului său Ilie Cârstea din comuna Suseni județul Argeș contră cărței de judecată civilă No. 87 pronunțată de judecătoria ocolului rural Costești la 20 Aprilie 1909 ;

Având în vedere că, prin cartea de judecată apelată, s'a respins ca nedovedită, acțiunea intentată de numita pentru anularea actului de vânzare autenticat de tribunalul Argeș la No. 1927 din 7 Iunie 1907 ;

Având în vedere actele din dosar, susținerile și concluziunile părților ;

Având în vedere că apelanta cere a se anulă vânzarea intervenită între mama sa și cumnatul său N. Mt Pârnu constatată prin actul autenticat de tribunalul Argeș la No. 1927 din 1907 pentru că la epoca vânzării mama sa fiind atinsă de alienație mintală nu 'și-a dat consimțământul ;

Căci, deci, în speță este vorba de anularea pentru lipsă de consimțământ a unei vânzări făcută de o persoană înainte chiar de a se cere punerea sub interdicție, anu-

lare cerută de moștenitori după moartea celui atins de alienație ;

Având în vedere că întrucât interdicțiunea femeii Voica Ștefan Năstase a fost cerută la 24 Septembrie 1907, iar ea a murit la 19 Februarie 1908, potrivit art. 449 codul civil actul de vânzare arătat poate fi atacat după moartea sa și prin urmare din acest punct de vedere acțiunea e admisibilă ;

Considerând că din coprinsul art 448 c. civil, rezultă că actele făcute de un interzis înainte de publicarea hotărârei sunt valide câtă vreme nu se dovedește că el a fost lipsit de rațiune în momentul contractării ;

Considerând că, de oarece legiuitorul român a eliminat art. 503 codul civil francez care, pentru anularea actelor anterioare interdicției, cere să se stabilească numai că cauza interdicției eră în deobște cunoscută când s'a încheiat contractul, trebuie să aplicăm dreptul comun (art. 948 codul civil), și să obligăm pe reclamant să stabilească prin orice mijloace de probă că actul atacat a fost făcut într'un moment când cel ce l'a făcut nu-și dedea seama de ce face și ca atare nu putea consimți ;

Având în vedere că vânzarea atacată are loc între soacră și unul din ginerii săi cu 33 zile înainte de ziua când nebunia a silit pe cei din jurul ei să ia măsuri de internare ;

Având în vedere că martorii Marin Tănase, Stoica Petre, Andrei Dinu și Matei Sandu audiați la judele de ocol în ziua de 11 Aprilie 1909, arată că femeia Voica Ștefan Năstase eră nebună în chip continuu cu vre-o doi ani înainte de vânzarea în discuție și în așa grad că dedea cu pietre în oameni, alergă după copiii, intră prin gropi, își rupea hainele după ea, se purtă astfel că nu știă ce face, că a fost ținută și legată și că atunci când boala s'a înrăutățită a dus'o la balamuc ;

Având în vedere că atât medicii care au examinat'o la Pitești cât și medicul ospiciului Mărcuța, constată că nebunia acestei femei se prezintă sub forma de manie, după cei dintâi religioasă, după cel de al doilea alcoolică ;

Că aceste constatări întăresc arătările martorilor că numita femeie n'a fost cu minteă întreagă înainte de a fi internată ;

Având în vedere că dacă primarul comunei Țuțulești spune că la 20 Iulie a apărut primele semne de alienație, aceasta nu înseamnă că la 7 Iunie, data actului de vânzare, numita femeie eră sănătoasă' căci primarul nu precizează ce felde alienație, iar din acte rezultă că la 10 Iulie eră vorba de o stare mai gravă decât cea arătată de martori până atunci, așa că a fost nevoie de intervenția telefonică a parchetului ; că, de altfel, primarul nu putea ști prea mult despre mersul boalei, căci femeia mai stătuse și în comuna Oarja și dacă el dăduse certificatul necesar la vânzarea făcută, nu constată prin el starea mintală a acelei femei, astfel că ori-care ar fi arătările primarului, făcute fără multă cunoștință

de cauză și în orice caz fără jurământ, nu pot combate arătările martorilor și celelalte constatări ;

Având în vedere că autenticitatea actului de vânzare nu poate fi o dovadă că vânzătoarea și-a dat seama de ce face, pentru că s'a putut sub influența cumpărătorului care o ținea în casă, une-ori legată, să asculte citirea actului și să răspundă la întrebările ce'i-se vor fi pus de judecător și care de obicei se știu ;

Că dacă martorii nu arată că chiar în ziua de 7 Iunie 1907 vânzătoarea n'a știut ce face, nu înseamnă că ea avea uzul rațiunii, pentru că martorii arată că în totdeauna cu vre doi ani înainte de 1907, eră într'o așa stare că nu știă ce face ;

Că din toate acestea rezultă pentru tribunal convingerea că femeia Voica Ștefan Năstase, deși s'a prezentat la autentificarea actului de vânzare arătat, nu și-a dat seama de ce face, n'a avut uzul rațiunii, deci n'a putut consimți ;

Că, lipsind consimțământul, vânzarea n'a putut să existe și deci urmează a fi declarată ca nulă în sens de fără ființă ;

Având în vedere că cumpărătorul eră ginere al vânzătoarei și eră în deobște cunoscută starea soacrei sale pe care o găzduia chiar el, este imposibil de admis că el nu ar fi cunoscut mai mult decât alții că ea nu-și dedea seama de ce face și că nu mai poate contracta cu nimeni, necum să-și vândă aproape toată averea ; că, din contră, se vede că în chip intenționat a profitat de acea stare făcând'o să'i vândă chiar lui ;

Că, așa fiind, el trebuie socotit un terțiu de rea credință ;

Considerând că dacă în dreptul nostru actele făcute înainte de publicarea hotărârei de interdicție nu pot fi anulate chiar când cauza interdicției e îndeobște cunoscută, decât dacă se dovedește că în momentul încheerii actului cel ce l'a făcut nu putea consimți, totuși asemenea acte trebuiesc anulate chiar fără această dovadă dacă terții cari au contractat cu cel pretins bolnav au fost de rea credință, pentru că altfel s'ar încuraja franda, lăsându-se fără apărare cei în stare de a fi interziși tocmai față cu cei de rea credință ;

Că, de altfel, publicarea hotărârei de interdicție urmează numai garantarea celor de bună credință ; că ar fi contra echității ca tocmai cel de rea credință să tragă foloase din starea unui individ bolnav, pentru garantarea intereselor căruia legiuitorul a prevăzut anume măsuri ;

Că mai cu seamă această soluție se impune când cel ce a tratat este o rudă de aproape, care tocmai pentru a-și ajunge scopul, nu se va grăbi să ceară punerea sub interdicție ;

Că, deci, întrucât cumpărătorul a fost de rea credință, chiar dacă nu s'ar fi dovedit decât că cauza interdicției femeii eră de notorietate publică, actul de vânzare trebuie declarat nul ;

Că, așa fiind, urmează a se admite apelul și acțiunea d-nei Anghelina Ilie Cârstea și în consecință a se declara nul actul de vânzare ;

Apreciind și asupra cheltuelilor de judecată tribunalul le fixează la suma de lei patru zeci.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător Andrei Rădulescu, admite apelul.

Semnați : B. Brezianu, Andrei Rădulescu.

Observațiune. — Speța judecată de tribunalul Argeș, prin hotărîrea ce publicăm mai sus, este relativă la anularea pentru lipsă de consimțământ a unei vânzări făcută de o persoană înainte de punerea ei sub interdicție. Pentru ca asemenea acte să fie isbite de nulitate, trebuie ca reclamantul să dovedească, conform dreptului comun, că interzisul nu avea uzul rațiunii când a contractat, judecătorii fondului fiind suverani de a aprecia dacă el avea sau nu exercițiul facultăților sale mintale. Codul francez (art. 503), ca și cel italian (art. 336), deroagă, în această materie, dela dreptul comun, permițând anularea actelor anterioare interdicțiunii, fără ca reclamantul să dovedească demența interzisului în momentul contractării, ci stabilind numai că cauza interdicției, adică starea lui obișnuită de smintire, imbecilitate sau nebunie cu furie (art. 435) eră deobște cunoscută în momentul încheerii contractului, ceea ce este mai ușor de stabilit decât existența demenței. Legiuitorul nostru nu a reprodus acest text și, în lipsa lui, trebuie să recurgem la dreptul comun, adică la art. 948 și să obligăm pe acela care cere anularea actului, a stabili prin orice mijloace de probă că actul a fost făcut într'un moment pe când interzisul nu-și avea uzul rațiunii sale, și prin urmare nu putea consimți.

Actele anterioare publicării hotărîrii de interdicțiune nu vor putea deci fi anulate la noi, cu toate că cauza interdicțiunii ar fi fost de notorietate publică. (Cpr. Cas. rom. s. I, Bult. 1878, p. 97 și 337; C. București, *Dreptul* No. 35 din 1901; Trib. Ilfov, *Dreptul* No. 28 din 1896; Victor Macri, *Dreptul* No. 64 din 1884; Ar. Eustațiu, *Dreptul* No. 65 din 1899; Alex. Degré, *Dreptul* No. 35 din 1891; D. Alexandresco, *Dreptul civil Român*, t. III, pag. 58, No. 2 (ed. 2-a). Ce se întâmplă însă când terții cari au contractat cu interzisul aveau cunoștință de starea de smintire? În asemenea caz, fiind vorba de o fraudă la lege, nulitatea actului se impune, pentru că altfel, după cum se exprimă foarte bine tribunalul Argeș prin considerentele sale de mai sus, s'ar încuraja fraudă, lăsându-se fără apărare cei în stare de a fi interziși, tocmai față cu acei cari, cunoscând starea lor, au voit să profite de dânsa.

S. R.

JURISPRUDENȚA STRAINA

CURTEA DE CASAȚIE DIN FRANȚA

— 11 Maiu 1909 —

PRESCRIPTIA DE 10 SAU 20 DE ANI. — TITLU JUST. — BUNĂ CREDINȚĂ. — APRECIEREA ZUVERANĂ A INSTANȚELOR DE FOND. — ART. 2265 CER. FR. (1895 URM. COD. CIV. ROMÂN).

Existența unui titlu just și a bunei credințe este

o condiție neaparată a prescripției de 10 sau 20 de ani.

Se consideră ca titlu just acela care, prin el însuș, ar fi de natură a transmite proprietatea persoanei care invoacă prescripția achizitivă.

În asemenea materie, buna credință consistă în credința pe care are achizitorul, în momentul achizițiunii sale că autorul său eră proprietar al bunurilor ce 'i transmite. Invoiala ce ar există în această privință exclude buna credință.

Chestiunea de a se ști dacă achizitorul este, sau nu, de bună credință, este o chestie de fapt care se apreciază în mod suveran de către instanțele de fond.

(Din D. P. 1909, 1.312).

Observație. — Toate punctele decise la Curtea de casație din Franța, prin sumarul mai sus reprodus, sunt afară de orice îndoială. Vezi Cas. fr. D. P. 98, 1, 309; D. P. 1901, 1, 449; D. P. 1906, 1, 351; C. Orléans, D. P. 1908, 2, 387, etc.

CURTEA DE APEL DIN NANCY

— 21 Noembrie 1908 —

DOBÂNZI. — ANATOCIZM. — CONVENȚIE FĂCUTĂ ÎNAINTE DE SCADENȚA DOBÂNZILOR. — NULITATA. — PRESCRIPTIA DE 5 ANI. — ART. 1089, 1907 COD. CIV. ROMÂN.

Convenția prin care s'ar stipulă că dobânzile capitalului împrumutat produc și ele dobânzi, nu este validă decât atunci când, în momentul intervenirii ei, dobânzile ce urmează a fi capitalizate au ajuns la scadență.

Prin urmare, de câte ori capitalizarea dobânzilor a fost stipulată printr'o convenție anterioară scadenței lor, aceste dobânzi neputând fi considerate ca incorporate capitalului, se prescriu prin cinci ani, conform art. 1907 codul civil.

(Din Sirey, 1909, 2.24).

Observație. — După art. 1089 din codul civil, capitalizarea dobânzilor nu este permisă decât pentru dobânzile datorite cel puțin pe un an și această capitalizare nu poate să aibă loc decât la sfârșitul anului. Aceasta bine înțeles numai în materie civilă, căci art. 3 al legii din 20 Fevruar 1879 permite anatocismul în materie comercială. După acest text, este nulă clauza prin care de mai înainte și în momentul formării unei convențiunii, *alta decât o convențiune comercială*, se va stipulă dobândă la dobânzile datorite pentru un an, sau pentru mai puțin ori mai mult de un an, sau la alte venituri viitoare. Astfel de convenție fiind declarată nulă de lege, se înțelege că dobânzile astfel stipulate, nefiind incorporate capitalului, se vor pre scrie prin cinci ani, conform art. 1907 din codul civil. Vezi asupra acestei chestiuni, precum și asupra anatocismului în genere, care eră oprit și în vechile noastre legiuri, D. Alexandresco, tom. VI, p. 414 urm. cpr., cas. rom., Bulet. 1903, p. 661.

S. R.